

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolvasó szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Óriási vihar a Házban.

A horvát obstrukció elfajulása.

Szómegevonások minden vonalon.

— Express tudósítás. —

Budapest, június 19.

Szédületes arányokat öltött a horvát obstrukció. Az egész idő alatt, a mióta a horvátok felvették a harcot a vasutas javaslat ellen, ma érte el tetőpontját az izgalom. Szinte lehetetlenné tették a tárgyalásokat, a minek az lett a következménye, hogy az elnök egyre másra vonta meg a szót a beszélő képviselőktől.

Nem obstrukció többé az a mit a horvátok mivelnek, hanem a legutolsó a mit fegyverül használnak s ha Rakovszky elnöknek eddigi működése során semmit se lehetett a javára írni, ez egyszer el kell ismerni, hogy erélyes kézzel látott neki, hogy letörje a horvátok jogtalan és perfid akcióját, a melylyel utját állják a becsületes és komoly munkának.

Az ülésről ez a tudósítás számol be:
Elnök: Rakovszky István.

Az elnök Ugron Gábor tegnapi felhívására reflektálva, konstatálja, hogy Cerovac István beszédéből csakugyan kimaradt egy csomó idézet. A vizsgálat kiderítette, hogy a horvát gyorsíró azokat a citátumokat nem hallotta. Az illető részt utólag be fogják venni a naplóba.

Sümegei Vilmos: A közlekedési és pénzügyi bizottság nevében beterjeszti a szlavóniai drávavidéki, a belic-eszéki, moslavina-körösmejori és fogaras-brassói h. é. vasutak engedélyezéséről szóló javaslatok tárgyában a jelentéseket.

Holló Lajos: A hatodik bíráló bizottság nevében jelenti, hogy Petrovics István nagyorlenci képviselő ellen a panaszt vizsgáló bizottság.

A Ház a képviselőt végleg igazolta.

A jegyző jelenti, hogy az interpellációs könyvbe Vlád Aurél jegyzett be interpellációt a kereskedelmi miniszterhez a postások szervezkedésének eltüntetése dolgában. Az interpellációkra fél három órakor térnek át.

A vasutas javaslatok.

Supilo Ferenc: A házszabályokhoz és személyes megtámadtatás címén kér szót.

Az elnök: Hányadik szakaszhoz?

Supilo Ferenc: A 251. § hoz.

Az elnök: Tessék!

Supilo Ferenc: Horvátul tiltakozik a neki tegnap kijutott rendreutasítás ellen.

Az elnök: Figyelmeztetem, hogy a házszabályok 222. §-a értelmében az elnöki figyelmeztetést sem vita tárgyává, sem szóvá tenni nem lehet. A szót a szót nem engedem meg. (Nagy zaj.)

Kezdődik a komédia.

A jegyző: Potosnyák Ferenc!

Supilo Ferenc: Folytatja beszédét (Nagy zaj.)

Az elnök: A képviselő urtól megvontam a szót. Ha nem tesz eleget az elnöki intézkedésnek, indítványozom, hogy a házszabályok 255 §. értelmében járjon el ellene a Ház.

A jegyző: Potosnyák Ferenc!

Supilo Ferenc: Tiltakozik . . .

Ugron Gábor: Más következik! Üljön le.

Az elnök: Nincs itt!

Potosnyák Ferenc: Visoki sabore!

Az elnök: Hát akkor tessék idejében fölkelni! Én nem beszélhetek horvátul.

Ugron Gábor: Saját nyelvüket használhatják, de tudni kell magyarul. Szavaznak, mint a birkák! (Zaj) Ezen nem való nevetni. Lelkiismeretlenség, ha 40 ember azt sem tudja soha, hogy mire szavaz.

Potosnyák Ferenc: Beszélni kezd, de feltűnő nagy szüneteket tart az egyes mondatok közt.

Az elnök: Tessék szólni, különben megvonom a szót. Nem engedem, hogy ilyen mesterséges szünetekkel huzzák ki az időt. (Nagy zaj.)

Supilo Ferenc: Nem vagyunk iskolában. (Nagy zaj.)

Az elnök renerutasítja Supilot.

Tuskán Gergely: Közbeszól.

Az elnök Tuskán rendreutasítja.

Potosnyák Ferenc: Folytatja beszédét. A most folyó vitát szerinte nem a horvátok provokálták, hanem a napirenden levő törvényjavaslattal kényszerítették őket erre. Ez a törvény nem viseli magán a koalíciós kornak méltányos karakterét. Ezt hosszasan fejtegeti.

Rendre utasítások özöne.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy ne térjen el a tárgytól. Tisztelt a szólásszabadságot, de az amugy is hosszúra nyúlt vitát mesterségesen huzni nem engedem.

Zagorac István: Közbeszól.

Az elnök: Zagoracot rendreutasítja.

Zagorac István: Erre megjegyzést tesz.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy a házszabályokat fogja ellene alkalmazni. (Óriási zaj.)

Ugron Gábor: Viseljék magukat tisztességesen. (Óriási zaj.) Fogjátok be a szájatokat. (Óriási zaj a horvátoknál.) Felkiáltások: Ugront miért nem utasítják rendre.

Potosnyák Endre: Folytatja beszédét.

Az elnök: Másodszor figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Potosnyák István: Beszél.

Az elnök: A képviselő urtól megvonom a szót. (Óriási zaj.)

Felkiáltások a baloldalon: Leülni! Leülni!

Potosnyák István: Tovább beszél.

Az elnök: Öntől megvonom a szót!

Rendreutasítom!

Potosnyák István: Fölemelt ököllel kiált valamit az elnök felé. (Óriási zaj.)

Az elnök: Másodszor is rendreutasítja Potosnyákot. (Folytontartó nagy zaj.)

Konstatálom, hogy itt a házszabályok 256. §-át látom fenforogni. Kérde a Házat, hajlandó-e az esetet a mentelmi bizottság elé utasítani? (Óriási zaj.)

A Ház tulnyomó többsége feláll.

Szó megevonások.

Az elnök: A mentelmi bizottság huszonnégy óra alatt köteles jelentést tenni: (Óriási zaj.) Felkiáltások a horvátoknál: Rosszabb ez, mint Perzel Dezső! A többségi padokon: Mars el Zagrebbe.)

Az elnök: Óriási zaj közben felfüggeszti az ülést. (A horvátok felugrának, Supilo és többen zsebpendőt lobogtatnak Rakovszky felé. A szünet alatt nagy zaj és izgalom közben folyik a vita a teremben.)

Szünet után: Tuskán Gergely a házszabályokhoz szól. Alig mond néhány szót, melyben az elnök eljárását kritizálja. Az elnök: A képviselő urtól megvonom a szót. (Óriási zaj.)

Supilo Ferenc: Felszólal a házszabályokhoz. (Rengeteg zaj.)

Az elnök: Az elnök intézkedését kritizálni nem lehet. Megvonom öntől a szót. (Nagy zaj.)

Supilo Ferenc: Az öklét rázva, nagy fölindulással kiabál az elnök felé. Itt nincs komédia!

Az elnök: Rendreutasítom! Következik Lukiszics Ödön.

Brediceanu Coriolán: Én előbb jelentkeztem! Konstatálja, hogy Ugron Gábor köbeszólásaival megakadályozta Potosnyákot abban, hogy beszédét elmondja.

Ugron Gábor: Megjegyzi, hogy fön-tartja azt az állítását, hogy nem megy, hogy ide képviselők jöjjenek határozatokat hozni, akik kukkot sem értenek magyarul.

Lukiszics Ödön: A házszabályokhoz szól. Egyetlen mondatot mond.

Az elnök (csenget): Megvonom öntől a szót.

Budszavlievics Buda: A házszabályokhoz szól.

Az elnök (csenget): Megvonom öntől a szót! (Óriási zaj. A horvátok gúnyosan tapsolnak. Felkiáltások: Éljen Percel Dezső!)

Ma este zene szóval

megnyillik a **Bodega Deák Ferencz-**
ntczán a törvényszéken tul. Kitünő magyar
konyha, friss kőbányai sör, kitünő borok.

A la Perczel.

Supiló Ferenc (közbekiált): Hát tessék ez nektek? Nincs magyar függetlenségi képviselő, aki tiltakozik ez ellen? Hallgattok mind?

Tribicsebits Szvetozár: A házszabályokhoz szól.

Az elnök: Megvonom öntől a szót! (Nagy zaj.)

Lissovatz Mladen: A házszabályokhoz szól.

Az elnök: Megvonom öntől a szót! (Óriási zaj. A függetlenségi pártan tapsolnak.)

Zagorac István: A házszabályokhoz szól.

Az elnök: Potosnyák ügye már a mentelmi bizottság előtt van. Ezt nem érintheti. A szót Zagoractól megvonja.

Popovics Dusán: A házszabályokhoz kér szót.

Az elnök: Megvonja tőle a szót.

Popovics Dusán: Folytátja beszédét. Konstatálja, hogy itt megsértették a házszabályokat.

Az elnök: Melyik szakaszt sértették meg?

Vlád Aurél: Melyiket nem sértették meg? (Nagy zaj.)

Az elnök Rendreutasítja.

Surmin Györgytől, Lorkovics Ivántól szintén megvonja az elnök a szót.

Magdiacs Peró: A házszabályokhoz szól.

Az elnök: Megvonja tőle a szót.

Magdiacs Peró: Fala! (Köszönöm.) Eljén a magyar szólásszabadság!

Babics Ljuba: A házszabályokhoz szól.

Rakovszky erélyt hirdet.

Elnök: (A esend helyreálltával.) A képviselő urak öt órán keresztül beszélnek a parlamentárizmus elvének teljes kijátszásával. Mert a parlamentárizmus elve azon alapszik, hogy egymást meggyözik. Már pedig a horvátországi képviselő urak olyan nyelven beszélnek, melyet kívülök senki sem ért. (Viharos helyeslés.) Olyan módon folytatják a vitát, amelylyel a legélesebben provokálják az elnöki beavatkozást. Mi elmentünk a türelem legszűkebb határáig, de ismerjük azt a játékot, amelyet velünk uznek és nem fogjuk túrni, hogy úgy tüntessék fel a magyar parlamentet mintha a szólásszabadságot korlátoznánk. (Viharos éljenzés.) Az elnökség a legerélyesebb eszközökkel fog odahatni, hogy a horvátok a házszabályokat kijátszva fegyverül ne használhassák. (Viharos taps és éljenzés) Az ülés tíz perere felfüggesztem.

Csirkefogók.

Az egész Ház, kivéve a nemzetiségieket és horvátokat meg-megújuló tapsal és szakadatlan éljenzéssel tüntetett az elnök mellett. A függetlenségi képviselők izgatottan rohantak a nemzetiségiekhez és horvátokhoz.

Csirkefogók! Hitvány gazemberek! kiáltották feljűk.

Oriási zajban nem lehetett hallani a szót, de egyszerre Csizmadia Endre soproni képviselő reszketve a düttől a padban Supiló elé rohan s magából kikelve kikelve kiáltja:

— Ez a legnagyobb gazember: Ez az oka az egésznek!

Supiló megállt, Csizmadia pedig képviselő társai csillapították és elvonták Supiló közeléből zaj és fellendülés még sokáig tartott. Mig végre elnök újból megnyitotta az ülést.

A zaj után.

Rakovszky István elnök újból megnyitja az ülést. Azt hallotta úgy mint,

hogy a horvátok öt azzal vádolják, hogy visszaél az elnöki hatalommal. Kijelenti, hogy ő és az elnökség azt sohasem teszi. A szólás szabadságot mindig megadja, de akik a házszabályokat vagy az elnöki intézkedéseket nem respektálják, azokkal szemben a 255. §-t fogja alkalmazni és pedig úgy, hogy az ügyeket a mentelmi bizottsághoz fogja utasítani a legszigorub. intézkedések javaslatba hozatala mellett. A 255. §-ról szól, hogy ilyen képviselők a bizottság javaslatára a háznak ünnepeles megkövetésére vagy a jegyzőkönyvi megrovásra a hivatalos lapban és a választó kerületben való kiaplakátozására vagy mellék esetlen bizonyos időre kizárásra ítélteti a Ház. Ezután áttértek a javaslatokra.

Krusevác Mladen horvátul beszél. Rakovszky elnök: Hitelesített a mai ülésen hozott határozatot, mely szerint a horvát képviselők ügyét a mentelmi bizottsághoz utasították.

Návay elnököl.

Ezután Návay Lajos foglalja el az elnöki széket. Jelenti, hogy a mentelmi bizottság a délelőtti folamán kézbesítette a meghívókat a délutáni bizottsági ülésekre a horvát képviselőknek, de Potosnyák Ferenc megtagadta a magyar nyelvű meghívót olvasni (szemtelenység.)

Mint hogy a magyar parlament hivatalos nyelve a magyar és a házszabálylyal ellenkezik az, aki ezt nem respektálja. Potosnyák renitenskedését mint ismétlést újból a mentelmi bizottsághoz utasítja. (Élénk helyeslés.)

Olay Lajos kívánja, hogy ma és holnap tárgyalják azokat a mentelmi ügyeket. Vegyék el a horvátok méltó büntetésüket magyarelles eljárásukért.

Lengyel Zoltán felszólalása után a Ház tudomásul vette az elnöki bejelentést. Ezután a Vinkovics Boza horvátul szól.

A szociálisták és a nemzetiségiek. A tegnapi esti és a ma reggeli lapok sokat írnak a szociálisták és a nemzetiségiek szövetkezéséről. A Népszava erre így válaszol:

„Ezzel a hírrel s a hozzá hasonlókkal szemben kijelentjük, hogy ilyenmü szövetség egyáltalán szóba sem jött és nem is jöhet. A szociáldemokrata párt semmilyen párttal sem egyesülhet. Pártunk programjának egyetlen pontját sem változtatjuk meg. Így mindennemü párt-egybeolvadás eleve lehetetlen. Csak egyetlen út és mód van a hozzánk csatlakozására. Ha valaki elfogadja programunkat, szociáldemokrata lesz és belép a pártba! Természetes azonban, hogy ha valamely politikai kérdésben a nemzetiségiekkel vagy bármely más párttal, a melyet öszintének tartunk, találkozzunk, azon kérdésben egy uton fogunk haladni a közös követelés kivívásáig. Ez természetes, nem is lehet másképpen, de ezenkívül minden hiresztelés — számárság.”

A város közügyei.**A jog és pénzügyi bizottság ülése.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 19.

Az e hóban megtartandó városi közgyűlés tárgyait előkészítendő, a jog és pénzügyi bizottság ma délután ülést tartott.

Tízennyole ügy volt felvéve a napirendre, amelyből kettőt, mindjárt az ülés elején levettek, egyet később. A többi közérdekű ügyek közül ötöt intéztek el.

A bizottság ülésén nagyarányu viták voltak, csaknem minden ügy tárgyalásánál, főleg azonban a Debreczen—Nyírbátori vasut építésének dolga keltett különösebb érdeklődést, amennyiben a bizottság igen sok tagjának volt némi mondani valója a vasutvonalnak a városhoz való viszonyához.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak: Vecsey Imre elnökön kívül Juhász Ignác, Márton Imre, Oláh Károly, ifj. Schware Vilmos, Komlóssy Arthur, Tüdös János dr. Kaszanyitzky Endre, Magoss György, B. Nagy Sándor, Varga Károly, Acél Géza, Fejér Ferenc, Bacsó Dezső.

Le a napirendről.

Az ülés megnyitása után elnök bejelent, hogy a város nyomdai szabályrendeletének módosításáról szóló javaslat az első tárgy.

Márton Imre tekintettel a tárgyak halmazára s a hátra lévő fontosabb ügyek elintézésére, ajánlja, hogy a szabályrendeletet vegye le a bizottság a napirendről.

Juhász Ignác hasonló értelemben szól. Az indítványt elfogadja.

A bizottság levette a kérdés tárgyalását a napirendről.

Komlóssy Arthur azt indítványozza, hogy a tárgyalások előtt a bizottság nézze át a napirendet s csak a legszükségesebb ügyekkel foglalkozzék.

A bizottság azonban tárgyalásról tárgyalásra halad.

Birtok vétel.

Az első érdemleges ügy a Dalmy Kálmán féle postakerti föld megvételére folytatott tárgyalásokról szóló főügyészi jelentés volt. Varga Károly terjeszti elő az ügyet.

Komlóssy Arthur felvilágosításokat kér.

Magoss György közli a telek vétel előzményeit.

Vecsey Imre a tanács egyik multkori határozatára utal, amely szerint a kedvező feltételekkel kínálkozó telkeket a város szerezzze meg. Így történt, hogy a Berger-féle telek ajánlatának beérkezésekor felmerült a kérdés, hogy a Dalmy-féle földet, amely közbe esik szintén megvásárolja a város. A tanács megbízta a főügyészt, hogy folytasson tárgyalásokat. Dalmy négyszögölenként 10 koronáért hajlandó a telket a városnak átengedni.

Magoss György utal arra, hogy kiállítás van a vas és fémipari iskola felállítására s így nagyon szüksége volna a telek megvétele.

Juhász Ignác: De belekerül vagy 160 ezer koronába.

Schvartz Vilmos: A telekvételt ajánlatosnak tartja, mert nem drága s közel van a városhoz.

Komlóssy Arthur megjegyzi, hogy a vásárlás intencióit helyesli, úgy véli, hogy nem is drága.

Juhász Ignác szerint a szükséges telket vegye meg a város, de ha pénz nincs, nem okvetlen szükséges venni földet. Végül hozzáteszi, hogy a Berger telek megvételekor nem volt szó mellék célokról. Nem kíván érvelni, csupán ezt jelenti ki, hogy nincs pénz ilyen célra s nem járulhatnak a vételhez. Elég adóssága van a városnak.

Tüdös János nem osztja Juhász nézetét.

Acél Géza szerint a városnak szüksége van arra, hogy a külső periferiákon terjeszkedjék. Hivatkozik a multa, a mi-

(városházzal szemben.) Ujj kezelésben. Ajánlom tisztán kezelt italaimat, kitünő konyhám. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kellemes nyári kerthelyiség.

Tisztelettel

Kovács Aladár.

Debreczen sörcsarnok

kor olesón vehettek volna területeket a mikor szükség volt, nagyon drágán kellett megfizetni. A város életében lesz intézmény, a minek létesítésére fog kelleni a telek. Ajánlja a megvételeit már olesóságánál fogva is, így legalább arról lehet szó, hogy a nánási vasutig terjeszkedhetik a város.

Komlóssy Artur: A vita folyamán megváltozott a nézete. Kijelenti, hogy a Dalmy-féle telek árát nem tartja magasnak. A telek megvétele mellett van.

Márton Imre kérdi, hogy a vételért honnan veszi a város?

Vecsey Imre: Az ingatlanszerzési alaphól.

Nagy Sándor közvetítő indítványt tesz. Ajánlja, hogy a Dalmy telek megvétele ne döntsön a bizottság mindaddig, míg a közgyűlés a Berger-féle telket megvásárolni elhatározza.

Tüdös János elfogadja Nagy Sándor álláspontját, kijelenti, hogy a bizottság mondja ki, amennyiben a Berger-féle telek jogérvényesen megvétenék, javasolja a bizottság a Dalmy telket is megvenni.

A bizottság a Nagy Sándor indítványát nem fogadta el. A Tüdös János indítványához a bizottság szótöbbséggel hozzájárult.

A székelvhiid — nagylétai vasut kérelme.

A bihari helyiérdekű vasutak igazgatósága megkereste a várost a székelvhiid — nagylétai vasut kiépítéséhez 150 ezer korona hozzájárulása iránt.

Varga Károly felolvasta a kérelmet, a mely szerint a vasutvonal átépítése Debreczen város kereskedelmére igen jó hatással lenne.

Miután az ügy nem volt előkészítve, a napirendről levette a bizottság.

Nem kell a drága föld.

Farkas József birtokeladási ügye volt a következő tárgy. 1498 kat. hold földről van szó, melyért a tulajdonos 720 ezer koronát kér. A t. főügyész véleménye szerint a birtok nem vásárolható meg.

A bizottság egyhangulag elhatározta, hogy a vételt nem javasolja a közgyűlésnek.

A Diószegi emlék.

A Csokonai-kör a Diószegi Fazekas emlékmű létesítésére a várostól 2500 koronát kér.

Oláh Károly kijelenti, hogy egy multkori ülésén már szó volt erről. Akkor a bizottság kimondta, hogy mielőtt a hozzájárulás ügyében döntene, látni szeretné az emlékmű tervét.

Varga Károly a március 19 én tartott ülés jegyzőkönyvi kivonatát olvasta fel.

B. Nagy Sándor két okból adja meg a kért összeget. Először azért, mert há'as emlékek fűzik, debreczenieket Diószegi Fazekashoz, másodsorban a vele egykoru akról azt hiszi, hogy a tudós műveiből merítették növénytan ismereteiket.

Fejér Ferencz nézete szerint meg kellett volna hallgatni a várost a szobor mintájának eldöntésekor. Most már, mint hallja, befefezett tény előtt áll a város s a szobor nem elégíti ki a magasabb művészi izlést. Úgy látja, hogy a kérdés el van hamarkodva.

Tüdös János köszönetet mond Nagy Sándornak a megemlékezésért, **Fejér Ferencz**nek azt válaszolja, hogy még ez évben kell a tudósok emlékeit ünnepelni, mert az idén van 100 éve, hogy a fűvészkönyv megjelent.

Megjegyzi még, hogy a Karap család 1000 koronát adott a szobor céljaira. A Csokonai-kör májusban akarta az emlékművet leleplezni, de miután a beadott

kérvényre a város határozatot nem hozott, kénytelen volt ez év szeptember havára elodázni az ünnepélyt. Ez az oka, hogy a város képviselőit nem tisztelhetette a bíráló bizottság maga között, a mely a szobor tervek fölött döntött.

Juhász Ignác művészi szempontokból bírálja a szobor mintáját. Kijelenti, hogy az nem megfelelő. Miután azonban már a készítés stádiumában van a szobor, nem tagadja meg a hozzájárulást. Adjunk egy művészi izlést kinem elégítő szoborra.

Acél Géza: A Csokonai-kört védelmébe veszi. Szerinte a város hibás. A mi a szobor művészi voltát illeti, kijelenti, hogy megfelelő.

A bizottság ezután kimondotta, hogy javasolja a városnak a szobor költségeihez 2500 koronával való hozzájárulását.

A sáskairtás.

A sáska irtás költségeiből a várost 35 ezer korona terheli. A főszómvévé javasolja, hogy ez az összeg a hortobágyi legeltetési alaphól fedeztessék.

Fejér Ferenc ajánlja, hogy a város irjon fel, a földmívelési miniszterhez, hogy a sáskairtásra előlegezett 85 ezer koronából a városra eső részt követelje. Mert ez országos dolog.

Komlóssy Artur szerint ismernie kellene a bizottságnak a sáskairtási törvényt. Talán még sem volna szükség feliratozni.

Magoss György felvilágosításokat ad a sáskairtási törvényről.

Fejér Ferenc szerint, e kérdésben nem lehet határozni.

Varga Károly kijelenti, hogy a jövőben két jogügyi bizottsági ülést kell tartani, az egyiket a tárgyak előkészítése kerüljön szóba, a másikon tárgyaljanak. Így nem lehet dolgozni.

Fejér Ferenc félreértett szavait helyesbíti.

Hosszabb vita után az ügyet vették a napirendhez.

Feliratok.

Több törvényhatóság a kivándorlás ügyében irt fel a képviselőházhoz. A bizottság pártolja a feliratokat.

A nyirbátori vasut.

A Debreczen h. sámsoni vasut igazgatósága újabb kérvényt adott be a nyirbátori vonat kiépítése ügyében. A város, mint ismeretes, 300 ezer koronát szavazott meg a vasut építésére s kikötötte a többek között a gutról a szárnyvonalnak kiépítését. Az igazgatóság most kijelenti, hogy a guti megállóhely kiépítése lehetetlen. A város feltételei volnának még, hogy a vasut igazgatóságának székhelye Debreczen legyen és hogy a vonal 1908-ig kiépíttessék. Az igazgatóság kijelenti mind ezekre nézve, hogy habár kötelező ígéretet nem tehet, de mindent megtesz, hogy a feltételek teljesíthetők legyenek.

Majd felolvasták a kereskedelmi miniszter már ismertett leiratát.

A bizottság kimondotta, hogy a vasut Debreczen székhelyét fentartja, az építkezés bevégzésének határidejét meghosszabbítja, a guti vonalra nézve úgy határozott a bizottság, hogy a fővonal építése során nem kívánja, de később a mellékvonali kiépítést kívánja.

A bizottság megtekintette a vasutvonal tervrajzát. **Komlóssy Arthur** kijelenti, hogy a város okvetlen kösse ki, hogy Nyiradony állomása a község déli oldalán építtessék fel.

Tüdös János szerint a város nagy áldozatkészségével szemben elenyészően csekély az a mit követelünk. Azt javasolja, hogy ejtse el a bizottság az állomás helyének megjelölését, a mi már lényegesen nem változtat a dolgon.

Acél Géza úgy tudja, hogy az állomás kérdés a vasutépítők érdekét sérti, mert Károlyi gróf 80 ezer koronával járul a költségekhez, de kikötötte, hogy a vasut Nyiradony északi részén legyen. Ha tehát a déli részre építik, bizonyára nem adja meg Károlyi a 80 ezer koronát. A városnak pedig úgy se volna haszna belőle, mert a gütöt úgy sem éri el. A lényeg az, hogy a vasutat kiépítsék.

Márton Imre nem tartja a kívánságot helyesnek. Amellett van, hogy a feltételt ejtsék el.

Acél Géza ajánlja, hogy a város a kívánságát tartsa fel s közigazgatási bejárásig tartja fenn.

A bizottság szavazással döntött a kérdésben s szótöbbséggel a vasutigazgatóság módosításainak helyt adott.

Ezzel az ülés véget ért.

Otthont az iparos tanoncoknak.

Egy érdekes terv.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 19.

Az iparos tanonc iskolai bizottság legutóbbi ülésén igazán díszes és minden tekintetben a haladás jelét magán viselő terv képezte élénk beszéd tárgyát, a mely később aztán határozat alakjában került ki a vita tüzéből. Otthont akarnak emelni az eddig hazátlan, rakoncátlan inas gyerekeknek. Mondanunk sem kell, hogy ez az eszme Debreczen ipari életében fontos újítást, tanonc gyermekek életében nevezetes forduló pontot jelent.

Az eddigi terv szerint az iparos otthont 1908. év. elején kezdené meg működését. Abban tisztán csak iparos, esetleg kereskedő tanulók lakhatnak. Segédeket befogadni nem fognak. Az inas otthonban lesz könyvtár, olvasó terem s azt a tagok vasárnaponként látogathatják. Szórakoztató játékok is be lesznek vezetve, természetesen a kártyajátékok az otthon falai közül hatóságilag kiűzik.

Mint minden intézmény alapításához, úgy ehez is pénzre van szükség. A tanonc iskolai bizottság e tekintetben három helyre kíván folyamodni. Debreczen város közönségéhez, a kereskedelmi és iparkamarához és az ipartestülethez. A várostól helyet és anyagi segélyt, a kamarától a létesítendő szakkönyvtár megalapításához, a beszerzendő könyvek értéke 50 %-ának viselését, az ipartestülettől a tanonc felszabadítási költségek bizonyos percentjét.

Úgy értesültünk, hogy a tanonc iskolai bizottság oda fog hatni, hogy az igazán humánus intézmény megalapíttassék. Szeretjük hinni, hogy mindazok, akik az inas otthon érdekében munkálkodhatnak, annak létesítéséhez akar anyagilag, akár erkölcsileg hozzájárulhatnak, nem vonják meg attól segítő kezüket, sőt tőlük telhetőleg hozzálátnak ök maguk és a szervező munkához.

Elő a notórinis alakokkal.

Még egy letartóztatás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 19.

Herzog Rózát, akit a rendőrség letartóztatott és harminc napra lecsukott, nem hagyta nyugodni lelkiismerete. Jelentkezett tegnap a réndőr fogház kezelőjénél és arra kérte, hogy vezesse őt fel **Komlóssy dr.** réndőrfogalmazó elé, mert jelentést akar

Legszebb, legtartósbb Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a **Festék-király** kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

tenni. A fogház kezelője kötelességszerűen elő is vezette Herzog Rózát.

Itt aztán megvallotta, hogy nemcsak egyedül van ő Debreczenben, hanem itt van méltó párja is. aki vele együtt jött Debreczenbe Danyi Jánosné is. Ezt is ismerik már jól a rendőrségen, van neki is már elég a rováson. Herzog Róza még azt is elmondta, hogy barátnéja egyik Piac utcai szalodában lakik s ott úgy él, mint más, akinek jól megy dolga.

Dr. Komlóssy Pál nyomában intézkedett, hogy a veszedelmes kalandornő barátnője is bekerüljön Herzog Róza mellé. Meg is találták a szalodában. Épen a pamlogon feküdt. Ugy látszik nagyon ellehetett fáradva. A letartóztatásról megbízott rendőr közelegnek ez nem állott ellent. Ugy is tudta, hogy ez az ő sorsa. Ha hívják menni kell.

Danyi Jánosné is veszedelmes kalandornő. Megrendeléseket szokott gyűjteni s ez alkalommal bűnös üzelmekre is vetemedik. A rendőrség ezért már több alkalommal kitiltotta a város területéről. De ezzel nem törődött s egy kis kalandor utra ismét visszatért.

A rendőrség őt is harmincz napi fogházra és szülő helyére való toloncolásra ítélte. Büntetésének kitiltása után tehát Herzog Rózával együtt tolonc utra kerül.

Nyiri Lajos összbüntetése.

Tizenhárom évi fegyházat kapott.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 19.

A törvényszék büntető tanácsa tegnap ült össze, hogy Nyiri Lajos felett összbüntetést alkalmazzon. A következőket beismerő vallomást tett Nyiri Lajos büntetésének leszállítását nagyban elősegítette az a körülmény, hogy Nyiri a vizsgálat alkalmával beismerő vallomást tett, a melynek segítségével lehetett elérni a rablógyilkos banda ártalmatlanná való tevését.

A bíróság elnöke Oláh Miklós dr. volt, szavazó bírák voltak: Tóby bíró és Üdényi Nándor dr. a vádat Leitner Emil ügyész képviselte, a védelem részéről Horog Pál dr. ügyvéd jelent meg.

Szuronyos fogházór kíséretében jelent meg Nyiri a bíróság előtt. Arca halottápadt volt. Egy-egy nyugtalan, ideges mozdulata azonnal elárulta, azokat a lelki gyötrelmeket, a melyek állandóan kínozzák a bűnös Nyiri Lajost.

Oláh elnök felolvasta a rablógyilkosbanda ügyeinek Nyiri Lajosra vonatkozó ítéletét, a mely után a perbeszéd következett. Horog Pál, Nyiri védője hivatkozott a törebélményes vallomásokra s ezen az alapon kérte, hogy az összbüntetést a bíróság egy enyhébb büntetésben szabja ki.

A védbeszéd elhangzása után a bíróság tanácskozás végett visszavonult, a melynek végeztével az elnök kihirdette az új ítéletet. A bíróság nyomos enyhítő körülménynek tekintette Nyiri beismerését és a **15 évi fegyházbüntetését 13 és fél évi fegyházra szállította le.** Ugy az ügyész, mint a vádlott védőjével együtt megnyugodott és az ítélet nyomában jögrőre emelkedett.

Ekszer tolvaj a törvényszék előtt.

A Kenyeres féle ékszeroltvájlás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 19.

Nagy feltűnést keltett a múlt hónapban az a nagystilű ékszer tolvajlás, a mely Kenyeres Károly debreczeni föld-birtokos házában történt. Csaknem 2 ezer korona értékű ékszer tűnt el a házból, a melynek tettese egy ideig ismeretlen volt.

A rendőrség nyomozásának azonban rövid időn belül sikerült a tolvajt Takács Józsefné Fésüs Mária cseléd személyében elfogni, aki mint cseléd szolgált Kenyereséknél.

A tolvaj asszonyt Dobos biztos éppen akkor fogta el Budapesten, amikor a lopott ékszereket értékesíteni akarta egyik állami zálog intézetben.

Az ékszer tolvaj asszonyt tegnap vonta felelősségre a büntető törvényszék Oláh Miklós dr. elnöke alatt. Takácsné töredelmes vallomás után a bíróság hét havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

1907. július 1-én új előfizetést nyitunk a „Debreczeni Független Ujság”-ra.

Előfizetési ára helyben:

Egy hónapra	1 kor.
Negyed évre	2 „
Fél évre	6 „
Egész évre	12 „

Vidékre egy hónapra 1 kor. 50 fill.

A „Debreczeni Független Ujság” díszes naptárát, minden most belépő új előfizető, ha egy félévi díjat befizet szintén ingyen kapja.

A fürdő és nyaraló évszak alatt a lapot t. előfizetőinknek, akárhány-szor változtatják is tartózkodási helyüket, bárhová pontosan elküldjük, ha a címváltozást idejekorán bejelentik.

— **Új utca a Piacról.** Utcza nyitás ügyében érkezett ma beadvány a városhoz. A Schäffer alapítvány kezelői kérik a várost, hogy a Piac utcai Riesz féle ház és a Kenyész dr. féle telek megszerzésével a Batthyány utcára új utcát nyisson. A kérelem dolgában a tanács a jövő héten foglalkozik.

— **Az erdőüzem tervei.** A kereskedelmi miniszter a város erdőüzemi terveinek elkészítésére 1913. évig adott halasztást.

— **Az új csapatkórház terve.** Ismeretes, hogy az új katonai csapatkórház tervét a város közgyűlése a multkoriban elfogadta. Jóváhagyás céljából a tanács felterjesztette a tervet a miniszteriumhoz. Ma a tervet a miniszter különböző módosításával érkeztek vissza.

— **A huszárezred kérelme.** A 7. huszárezred ma beadványt intézett a tanácshoz, hogy a laktanyában 4 kályhát állíttasson fel.

— **A város zárszámadásai.**

Ma délelőttre hívták össze a város gazdasági bizottságait a mult évi zárszámadás felülvizsgálatára. A bizottság tagjai azonban nem igen értek rá a ülésen megjelenni. A bizottság vasárnap délelőtt tart újabb ülést.

— **Szabadságon.** Körner Adolf tanácsnok 6 heti szabadságra ment. Ez idő alatt Tóby Elemér dr. helyettesíti.

— **Az ohati gázos kút.** Ismeretes, hogy az ohati ártezi kút gázomlására nézve Aczél Géza előterjesztést akar tenni a tanácsnak. Mint értesülünk, a gáznak ipari célra való felhasználásáról Aczél Géza hétfőn fog javaslatot tenni.

— **Az O. M. K. E.** választmánya tegnap tartott ülésén a lemondott Kardos László elnök helyére Falk Lajost, alelnökül Kontsek Gézát és Somossy Lászlót kérte fel; a távozó elnök érdemeiről a választmány melegen emlékezett meg s a megválasztandó elnök Falk Lajos személyében szerencsésen találta meg azon férfit a ki a maga alapos tudásával a kereskedő osztályal való együttérzéssel, tetterejével s a közérdekben zajtalanul kifejtett de annál eredményesebb munkájával egyedül alkalmas a lelépő elnök köztisztviselői álló egyéniségének pótlására. Az alelnök jelöltek személye garanci arra, hogy a kereskedő osztály ifjabb nemzedéke elismertetésében részesüljön a kartársak részéről és az érdeklődés az egy-let ügyei iránt fokoztassék. A közgyűlés vasárnap délelőtt 11 órákor a Kereskedő Társulat dísztermében lesz.

— **Slójdkiállítás.** A kereskedelmi tanintézet legifjabb tagozata a polgári iskola rajzkiállításával kapcsolatosan slójdkiállítást is rendezett a tanfolyamot végzett fa-, papír- és agyag munkáiból a tanintézet rajztermében (I. em. 21. ajtó.) A helybeli Kézgyéssítő egyesület s a Tanintézet nem riadva vissza áldozatoktól, valóban hézagpótló feladatot teljesít akkor midőn tanfolyamán mintegy 60 növendéknek nyújt alkalmat arra, hogy a szellemi neveléssel párhuzamban kezét is ügyesíthesse, művelhesse, melynek az életben oly sok esetben veszi hasznát s melynek művelésére iskoláink oly kevés gondot fordítanak. Végig nézve a kiállítást, igen sok szép tárgyat látunk s mindegyikbe felfedezük azt a sajátást, — hogy a kéz ügyesítése, művelése mellett olyan, — hogy a gyakorlati életben is mindig használható legyen. — A legkisebbek agyag munkái leginkább természeti tárgyak utánzatai, kiégetve s vízhatlan festékekkel kifestve. A nagyobbak egyes papír munkákat dolgoztak, köztük igen csinos tálcákat, dobozokat, optikai eszközöket, bársonnyal bevont arckép s szivartartókat találunk. A legnagyobbak famunkái között igen sok szép tárgyat láthatunk gondos kidolgozásban. A tárgyakon a különböző eszközökkel való bányásmódot tanulják, melyeket égetéssel s festéssel díszítenek. A tanulságos kiállítás e hét végéig marad nyitva d. e. 9—12 és d. u. 3—6. melyen minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **A debreczeni orth izraelita hitközség elemi iskolájában** az 1906-7 iki iskolaévet bezáró vizsgálatok (József kir. her.-utca 49 sz.) a folyó hó 23-án, 24-én és 25-én a következő sorrendben fognak megtartatni: 23-án, vasárnap délelőtt az I. osztály vizsgálata; 24-én, hétfőn délelőtt az II. délután a III. osztályoké; 25-én, kedden délelőtt a IV., délután az V—VI.

Maradék fél árban
Selymek, Batiztok, kész blonzok, övök, csipke függönyök, színes napernyók, fenti cikkek fél árban lesznek árusítva.

Klein és Gelbmann cégnél Debreczen.
Piacz 24.

Angol Zepfirek, francia Delinek, angol vásznak, ugy minden mosóárukban nagy választék.

osztályoké és a zárónappé. A vizsgálatok délelőtt 9, délután 3 órakor kezdődnek, kivéve az V—VI. osztály vizsgáját, amely délután 2 órakor fog kezdődni. A vizsgálatokhoz a t. szülőket és a tanügybarátokat tisztelettel meghívja az iskolaszék.

— **A pincérek röpirata.** A bérmozgalom előtt álló pincérek tegnap röpirattal feleltek a kévésok keddi határozatára. Rágalmnak és a tények elferdítésének minősítik azt, hogy ők főnökeik ellen akarják felvenni a harcot, mint a röpirat mondja — ők tisztán a pincérügynökség ellen harcolnak és fognak a jövőben is. Szerintük a munkaidő a fizetés anynyira rendezve van, hogy ez nem képezhetne okot egy bérmozgalom kezdeményezésére.

— **Osztálysorsjáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

3000 koronát nyertek: 18463 121511
2000 koronát nyertek: 10734 23644
25372 106021.

1000 koronát nyertek: 30001 43470.
500 kprónát nyertek; 7554 18145
10423 29478 46883 48312 109553 126240
117482 108338.

300 koronát nyertek; 592 3314
4998 10534 21711 22470 24952 24960
29447 29665 30735 34598 38893 39211
39249 40791 43753 44146 44330 44544
44915 48286 50708 54821 55395 58066
58352 61806 63301 65019 65957 68672
70003 70088 74511 75923 76547 79424
80922 82590 90982 92857 93373 96008
96143 97911 104582 103609 106839 108711
110037 114344 112753 113340 118176
119156.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

— **Katonák figyelmébe** Gróf. reichbenbach-Lessonovitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesített alapítványra a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi Parancsnokság pályázatot hirdet a fentnevezett alapítvány jövedelméből 1907. év január hó 1-től számítottan adományozandó egy évi 100 kor. segélydíj élvezetével járó alapítványi helyre. Ezen alapítványra elsősorban az 1864 évi május hó 8-iki heldolandi tengeri ütközetben rokkantá váltak, valamint az ugyanezen alkalommal elesettek özvegyei és árvái, ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkantá váltak, illetőleg elesettek özvegyei és árvái bírnak igényel. Felhivatnak tehát az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó évi július hó 31-ig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi Parancsnokságnál nyújtsák be. A folyamodó szegénységi vagy helyhatósági bizonyítvánnyal tartozik igazolni, hogy vagyon-talan szegény és segélyre szorul. A fenti határidőn túl, elkésve beérkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

— **Egészségben érkezett haza.** A rendőrség Buza Erzsébetet Szentesre toloncolta. Boza Erzsébet tegnap érkezett meg Szentesre és egy hosszabb levélben, amit a kényszer utlevél hátrára írt, elmondja, hogy minden hiba nélkül és egészségben megérkezett. — A rendőrségnél jól nevettek a páratlan eseten.

— **Megakart szökni a köz-kórházból.** Néhány héttel ezelőtt került be a fogházba a lopások egész özöne miatt Dombi Lajos nevű napszamos. Lominak nem igen tetszett a fogház nem épen kellemes levegője s folyton azon törte esztét, hogy milyen módon tudna kiszabadulni. A

napokban végre egy kieszt mese alapján sikerült magát kiszállíttatni a köz-kórházba, ahol mint lábbeteget vették fel. Dombi Lajos egy észrevétlen pillanatban megszökött a kórházból. Szökését a kórház kapusa később észrevette, úgy hogy egy rendőr segítségével el is fogták a Péterfia-utcán. Dombi Lajost ma visszazárlítják az ügyészség fogházába.

— **Megverte az ideáljat.** Ferenczi Mari eselédleány feljelentette Farkas Gábor hetest, hogy őt egy bádoggal megverte. Összetörte a fejét. A rendőrség a verekedő hetes ellen megtette a szükséges intézkedéseket.

— **A Kossuth dalkör** által e hó 9-re hirdett, de az eső miatt elhalasztott házi jünialis vasérnap délután fog lezajlani a nagyerdei „Leveles csárda” mögötti tisztáson. A majálison bográcsos készült gulyás stb., a helyszínen készített oszonna lesz. Sészvételi díj egy korona.

— **Kutya szájkosarak, nyak-szijjak, korbácsok, vezető szijjak és ostor nyelek Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **1000 Dzt** szines férfi zsebkendőt vettem nagyon olcsón, míg a készlet tart Duczetje 6 koronájával kapható a Nyak-kendő királynál főposta mellett. Czégvezető Rózsa Lajos.

— **Olcsó és szép legyezők Mentzenél Kossuth-u. 4. sz.**

A „Hajdumegyei népbank Piac-utca 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglaltatik.

— **Könyvkötészeti és bórdiszmun-kákra** legajánlhatóbb cég Antalffy F. Piac-utca 31. a városházzal szemben.

— **Tánciskola megnyitás.** Az iparos osztály részére a táncanfolyam e hónapban kezdődik (Csapó u. 17.) „Korona” tánctermében, tisztelettel Schaf táncmester.

— **Vízvezeték, fürdők, szivattyúk** és csatornázások berendezését szakszerűen jótállással készít és javít a legjutányosabb árak mellett Wilhelm és Weinberger szerelők, Debreczen Hatvan-u. 4.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a szünidei tanfolyam e hó 26-án kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben. Lakása és tánciskolája Péterfia utca 2. sz. Telefon 510.

A horvát téboly.

—
A botrányos Ház ülés.

—
A mentelmi bizottság hntározata.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 19.

A képviselőház ülésének kiegészítésül budapesti tudósítónk a következőket telegrafálja.

Lengyel Zoltán Potosnyák eljárására azt mondja, hogy a magyar törvényhozás nyelve a magyar, s az csak jog, hogy itt horvátul is lehet beszélni. Nem helyesli az elnöknek azon előzékenységet, hogy a Potosnyák mentelmi bizottsági meghívóját tanuk előtt kézbesítette.

Návay Lajos elnök azt mondja,

hogy a tanuk előtt történt kézbesítés csak a maga igazolásra szolgált.

Potosnyák egyébként a mentelmi bizottság meghívóját nem vette át, s kijelentette, hogy ő csak horvát nyelvű meghívót vesz át. Duskán Gergely a horvát klub egyik tagja kijelentette, hogy Potosnyák eljárását nem helyesli mert a meghívót tényleg át kellett volna venni.

A mentelmi bizottság ma délután öt órakor Baloghy Ernő előadásában tárgyalta a Potosnyák ügyet. Elnök Gál Sándor volt. A mentelmi bizottság elhatározta, hogy Potosnyáknak 30 napra való kizárását fogja a Háznak javasolni. Potosnyák úgy nyilatkozott, hogy ő a Házat nem fogja megkövetni. Egyébként ma este már haza utazott Horvátországba.

A szerb koalíció foglalkozván Potosnyák eljárásával, azt elítélte.

A horvát képviselők a mai parlamenti botrányról tanácskozva megállapították, hogy Ugron Gábor őket megértette. Ha a holnapi jegyzőkönyv felolvasásakor Ugron nem magyarázza meg szavait, akkor a horvátok nevében Drohobeczky Jurigó püspök szólal fel, és fog tiltakozni.

A Ház holnapi ülésén ismét két horvát képviselő fog felszólalni.

*
Kossuth Ferencz ma nyilatkozott a horvát magyar kiegyezés ügyében. Rózsásnak nem látja a jövőt, de kijelentette, hogy a kormány rajta van, miszerint az 1868-iki törvény rendelkezései imperatíve alkalmaztassanak. Ezt a horvátok is megnyugvással vették tudomásul.

TAVIRATOK.

—
Nessi büntársát felmentették.

Budapest, június 19. Nessi Pál büntársá Schwarz Ábrahám ügyében ma itélkezett a budapesti kir. törvényszék. Az ítélet szenzációs, amenyiben a törvényszék Schwarzot a család vádjá alól felmentette.

—
Biharmegye nem üdvözöl.

Nagyvárad, június 19. Biharvármegye törvényhatósági bizottságának ma tartott ülésén tárgyalás alá került Szatmármegye átirata, amelyben a kormány üdvözlését indítványozta. A meggyűlés kimondotta, hogy a kormányt nem üdvözli, mert arra nem látottakat.

—
Minisztertanács.

Budapest, június 19. Ma délután minisztertanács volt amelyen a horvát ügygyel foglalkoztak.

—
Petkov gyilkosai.

Szófia, június 19. Ma ült össze a katonai bíróság Petkov meggyilkolása dolgában. Petrov, a fővádott, valamint a többi a többi vádott nagyon megvannak viselve a fogság által s tompa elméjü emberek benyomását tetőzik. A tárgyalást Kanev lo-

vassági tábornok vezeti. Érdeklődés és közönség nélkül nyitották meg a tárgyalást.

TÖRVENYKEZES.

— **Okiratokat hamisított.** Nyolc rendbeli okirat hamisítás büntetvével vádolva került a bíróság elé Kovács Imréné földesi asszony. Kovácsné nyolc esetben hamis aláírásokkal ellátott váltókat nyújtott be a földesi takarékpénztárhoz, — a melyről azonban később kisért, hogy hamis. A bíróság Kovács Imrénéét másfél évi börtönrre ítélte.

REGÉNY-CSARNOK.

Az utazó csoda.

107. Fantasztikus regény.
E gondolatra megrázkódva fölébredt és ideges izgatottsággal, lázas remegéssel táplálta tovább ez őrült, reményt. Rosamourral is közölte sejtelmét, de az hitetlenül rázta a fejét.

Nem lehet, a tenger nem adja vissza áldozatait, aztán hallottak volna róla valami hírt,

A detektív már nem is törődött a hajótöröttekkel, a rejtély kulcsa az éltűnt holttest volt, ő minden áron csak a tudós tetemét akarta fölfedezni.

Megmutatta, megszagoltatta, hogy lelki szemeivel lásson és a nyomra akadjon, mert nagy izzadátságesőppek folytak le halántékából.

Rosamour a végsőre szánta magát és elvezette őt a rejtélyes áldozat lakására. Már eltávolították a törmelékét, a falakról lekaparták a kormot, de csak az első emeletig tisztogattak, Nagynehezen birta fölsegíteni a fiatal nőt a rozoga lépcsőn; a vegyi műhely úgy maradt, amint volt, de bátrabban lehetett már benne járni, mert a megszenesedett gerendákat alátámasztották, az elégett padlóra pedig néhány deszkát raktak.

Adda szólanul, félig csukott szemmel körültapogatta a falakat, szaglálódott hallgatózott, meg-megállt, néha megremegett egész teste.

Egyszerre abban hagyta a járását és kinyújtott nyakkal, kitágult orlyukkal mélyen lélegzett, mintha a keresett tárgy illatát keresné. Előre nyújtott kézzel, gyorsan elindult, jobbra balra kitérve, mint az üldözött nyul és előre futott.

Segítség nélkül lement a lépcsőn és aztán ment, ment fáradhatlanul utcákon, tereken, előre, fölment Bémolisant lakásához, megállt néhány pillanatig ajtaja előtt, majd, mintha világosabb nyomra akadna volna, visszafordult, lement, végig-sétált a boulevard-okon, átkelt a hidon és rengeteg sok kitérés után Rosamour háza felé vette útját.

Folytatása következik.

Műasztalos műhely átbelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-utca 16. szám alól.** — Péterfia-u. 1. szám alá helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó **műbutorok, lakás berendezések** u. m. **háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha** továbbá **üzleti, irodai, gyógyszer-tár és templomberendezéseket.**

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgállok. — Kifogástalan és izléses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,
műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehérnemű,
Angol ruhavászon, batist,
kretón-, zephyr. Mosé szé-
kely férfi ruha szövet. <

Óriási szőnyeg raktár!!

Uveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönözhetnek.

Használt butorokat

ad, vesz, javít és ujakra becserél

KÓNYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen,
Szent-Anna-u. 6.

gyorsan, szakszerűen és mellett eszközl.

Készít mindennemű **bronzárakat, légszesz, acelyen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását** petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (kombinált.) — Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad **gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközl.**

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe **sima és mintás szövetek, kockás és csikos blouz kelmék.**

- Delinek . . . . 30 krtól.
- Blouz selymek 120 krtól.
- Férfi ingek . . . 120 krtól.
- Gallér . . . . . 13 kr.
- Kézelő . . . . . 20 kr.

Gyermek kötények, reorm és em-
pirben dus választék, fehér és
szines alsó szoknya 120 krtól.

És sok fel nem sorolt árú dus
választékban, olcsó árakban kaphatók

Dospoly János Utóda

Főtér, Tisza palota.

Szőlő terület eladás.

Az Ermelléken levő Szeődemeter köz-
ségben a dr. Kindris Gábor szabadkai
törvényszéki bíró szőlőjének szomszedsá-
gában az u. n. „Nagyhegy“-en, mintegy
50—60 kat. hold

szőlőföld

előnyös feltételek mellett eladó.
Értekezhetni Virág Albert körjegyző-
vel Szeődemeteren. (Szilágy m)

Figyelmeztetés.

A t. gazdálkodó és géptulajdo-
nosok becses figyelmébe ajánlom
ujjonnan berendezett és tetemesen
megbővített **zsák- és ponyva raktára-
mat, zsák- és ponyva kölcsön intéze-
temet.**

Raktáron tartok: mindennemű
vizhatlan és nyers ponyva vásznakat,
kender-, len- és juta zsákokat, heve-
der, kötél és zsinog árúkat a legol-
csóbb napi áron.

Vas J.

zsák- és ponyva kölcsön-intézet
Széchenyi-utca 6.

500 izzófény. 1000 kényelmes ülőhely. 10 ivólámpa.

a világ legnagyobb és legjobb mozgó-
fénykép vállalata.

Narten-féle

BIOSKOP

Debreczenben a Szénavasártéren felépített óriási pavillonban.

Szenzációs előadásokat tart minden más-
nap műsorváltozással.

Kezdődik: Vasár- és ünnepnap 3, 5,
7 és 9 órakor. Hétköznap 7 és 9 órakor.

Műsor Junius 20—21 én.

- Villamosonakázás az Ozun (Japán)
- II. Japán ezred el-
utazása
- A kis madártolvajok
- A vadorzók
- Az elpuszthatatlan
maeska
- Barcellonai park lát-
képe
- A tyúk az aranyto-
jásokkal (színezett)
- A falu boszorkánya
- Tolvaj az éléskam-
rában
- A kapitány ur pipája
- A tavasz tündére
(színezett)
- Nevetés és sírás
- A hűségés ló mint
életmentő
- Nem hisz az asz-
szonyinak
- Házasságközvetítés
- Májor bácsi és csa-
ládja kirándulásón
- A golya hozza a
kárpótlást
- Betörők a munkánál
- Vig lakodalom kerék-
páron**

Az esti előadásokon egy elsőrangú
zenekar fog játszani.

Előadásainkat mindenféle kedvezőt-
len időszakban is megtartjuk.

Helyárak: Páholyülés 5 személyre 6
kor. Számozott I-ső hely 1 kor., II. hely
60 fillér, III-ik hely 40 fillér. A 3, 5 és 7
órás előadások alatt katonák őrmestertől
lefelé és iskolásgyermekek az I-ső és II-ik
helyen félhellyárakat fizetnek.

A számozott helyekre jegyek kapha-
tók egész nap a kinematográfnál.

Műsorváltoztatás fentartva.

kiváló tisztelettel
Narten György,
magánmérnök, tulajdonos

Alap-
delmi törv-
júk azon
vénybefiz-
hogy befiz-
julius h-
esetben h-
sittetnek
ket pedig
elvezstik.

V

legol-

Nőr-

mintá-

Sza-

diva-

DEBRI-

—

Ba-

A „Ban-
kódését
helyiség
meg és

Alap

Leszámít-
tetele

Törlesz-
bekel-

háza-

Előleget-

Átvesz t-

Efogad k-

szám-

Minden

lalkoz-

D-

Dus v-

3 k-

na-

az E-

Mer-

Jav-

és

Hirdetmény.

Alapszabályaink 3. §-a és a kereskedelmi törvény 170. §-a értelmében felhívjuk azon t. részvényeseinket, a kik részvénybefizetéseikkel hátralékban vannak, hogy befizetéseiket legkésőbb **1907. év július hó 31 ig** teljesítsék, mert ellenesben ideiglenes részvényeik megsemmisíttetnek; az eddig teljesített befizetéseiket pedig a társaság tartalékalapja javára elvesztik.

Nádudvar, 1907. június hó 17 én.

**Nádudvari takarékpénztár
részvény-társaság.**

VÁSZONÁRU

fehértűkre, valamint siffonok és paplanlepedővászónak, virágos és csikos csin-vatok, damaszt étkész- és aszur kávésterítők, damaszt- és frottir törölközők, törölközők és nankingok, valamint női fehértűk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fiai

divai, vászon és szőnyegáruháza

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

Bankegyesület

részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság“ működését Piacz-utca 72. szám alatti üzlet-helyiségekben f. ó. március hó 1-én kezdte meg és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800.000 kor.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra,

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsei megbízásokat.

Efogad betéteket könyvek-kére, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre.

Minden egyéb bankügylet kérésére vállalkozik.

Debreczen, 1907. március hó 1-én.

Az igazgatóság.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben
3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó
árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

**Merkler Soma, Piacz-utca 43.
szám.**

Javítások és áthuzások olcsón
és pontosan eszközöltetnek.

Nem talál

sehol

oly nagy választékot

nyári selyem és ozérna

keztükben

mint

Schön Sándor

keztü-, kötszer- és orvosi műszertárában
Debreczen, Piacz-utca 12.
(Stenczinger-ház)

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük
Külső vásártér, Arany János-utczával szembe.

Együttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy **szén raktárunk mellett** állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindenféle építkezési anyagokat, a mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szíves pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Bácz Herman

„Angyál“ Drogueria üzlete

Debreczen, Piacz-utca 42. sz. szemben a Hungária kávéházzal
ajánlja

a legmegbízhatóbb minőségben tartott háztartási cikkeit.

**Padló lackok, Parpuette fényesítők.
Linoleum lackok**

különböző színekben.

„Chrysantolin“

a legmegbízhatóbb poloska és rovar irtó szer, mely felülmúlja az összes eddig létező szereket.

Réztisztító folyadék és pomadék. Ezüsttisztító szappanok.

Folyékony aranyozók különböző színekben.

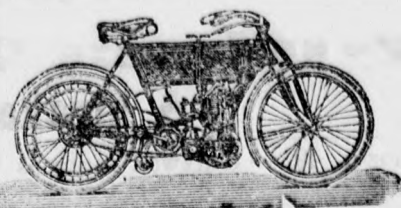
Tabacó és különböző molyporok.

Rozenberg és Hammer

DEBRECZEN, Piacz-utca 8., a kereskedelmi akadémia palotájában.

Fióközlét Hunyadi-utca 11. szám. — **A vasuti utvonalon.**

Kerékpárok és alkatrészekről árjegyzéket **ingyen** küldünk. A legnagyobb kerékpár raktár, kerékpár alkatrészek, gummik óriási raktára, meglepő olcsó árak. Egyedüli képviselése a hírneves „Puch“-féle kerékpárnak. „Elite“ kerékpárok, a legkedveltebb és legszebb modellek.

**Suchán Rezső
„EDISON“ Villamos Színháza**

Batthyány utca 1 szám.

E héten mindennap és minden órai elő-
adáson

Hamupipőke!

remek látványosság.

➤ 30 perczig tartó kép! ➤

Azonkívül e héten mindennap a követ-
kező újdonságok, óránként változatos gaz-
dag műsorral, tiszta rezgés nélküli moz-
góképekben láthatók.

Heti műsor:

Romeo és Julia, Az édes anya név-
napjára, Egy szerencsétlen nap, Arab bü-
vész, Legyező ipar Japánban, A mérög-
keverő nő, Csoda rózsák, Az orvvadász,
A lakó bosszúja, Kararai márvány ipar,
Szavasi ur balesete, Harangozó leánya,
Egy alaposan bevert kalap, Szomorú la-
kodalom, Telhetetlen szomjas, Beszálláso-
lás, Tirol, Különös utóétek, Szentelen
bolha, Jegesmedve vadászat, Anyósok
versenye, Czigány szerelem, Tudós álma,
Zsonglőr, A rézbőrűek, A Purgó hatása,
Barnum állatsereglete, Egy rakoncátlan
gyermek, Niagara vizesése, **Hamupipőke**
és még számtalan újdonságok.

Előadások kezdete d. u. 5-től óránként este 11-ig.

Minden órán más képek!

Villamos szellőztetés!

Belépő-díj: I. rendű 50 fill. II. rendű
30 fill. III. rendű 20 fill.

Bérlet-jegyek igen kedvező árban a
pénztárnál kaphatók.

Amidőn a nagyérdemű közönség szí-
ves pártfogását kérem vagyok

tisztelettel

Suchán Rezső

tulajdonos.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásánál tessék válaszbélyeget csatolni.

Házassági ajánlatát kéri egy példás józan-életű fiatal falusi tanító azon házián nevelt, szép, csinos testalkatú, intelligens hajadonoknak, kik szepülően elő-életűek s 24 évnél nem idősebbek. Teljes czimú s lehetőleg fényképpel ellátott ajánlatok „középtermetű” jelige alatt küldendők e lap kiadóhivatalába. Kölcsönös diszkreczió becsületbeli kötelesség.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

Munkás leányok és kocsisok felvétetnek Honvéd utca 16.

2 jó házból való fiu, ki 3-4 középisk. osztályt végzett, tanulónak felvétetik Bosznay I. és Társa női divat és szőnyeg áruházánál Debreczen, Kossuth-u. 5.

Előnyösen üsmert üzletünket a bérházból ismét vissza helyeztük a Simoni-utca 6. sz. alá. Dusan felszereltük n. m. férfi és női felöltők, férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ágy és asztal terítők, csipke és szövet függönyök, minden cikkek csokor heti és havi törlesztésre tisztezzetek Adler Sándor és Társánál.

A Bocskay hadinépe czimú könyvek leszállított árban kaphatók a kiadóba.

Dzirzou kaptárak olcsón eladók Kontsek Gézánál.

Eladó egy nagy kávé pergelő és egy nagy cukor daráló Kontsek Gézánál.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olcsó árakon kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejlesek és új harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Kiadó Bethlen utca 12. szám alatt két külön bejárattal esinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

Rófos üzleti berendezés és egy hármás pénzszekrény eladó. Czím a kiadóba.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Csizmadia tanoncokat

napibér fizetés mellett szegődöttünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és áruexportora. Debreczenben. (Margit fürdő.)

Új elektro technikai vállalat.

Telefon 339. Telefon 339. Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása évi bérlet mellett orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabban a legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál. Debreczen, Piacz-utca 47. szám eszközölhetők Saját nickelőző és galvanizáló telep.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Két fiu tanulónak 10-15 korona havi fizetéssel Bányai József zsinór és paszomány gyárában, Piacz u. 43. felvétetik.

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenben. Érdeklődők forduljanak Fohn József széküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Egy 14-17 éves fiu küldöncznek jó fizetés mellett felvétetik. Czím a kiadóba.

Borezet ágyak külön kapható Piacz-u. 42. emelet, 3. ajtó.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munkakerőkkel berendezett **czipész műhelyét** Fűvészkert-utca 6. sz.

Kerti-fecskendők Szőlő-permetezők, KERTI-PADOK

jégszekrények, mosdó-készletek

tüskés kerítés huzal

Biehn asphalt lemezei

mind magyar gyártmányok raktárai

Sesztina Lajosnál

DEBRECZEN, Piacz-u. 23.

El ne mulassza senki

tartós, tükörfényű, ruganyos szobapadló lakkot,

parket viksz, emall glazur minden színben. Por- és olajban törött kész festéket, mely legolcsóbban csakis

Fazekas Kálmán

festék és vegyszert cikkek nagyraktárban legolcsóbban beszerezhető. **Hatvan-u. 5. sz.**

Csődalatti kiárulás.

V. b. Pásztor Gyula és Tsa cég csődtömegéhez leltározott vasárunk a még pár napig tartó kiárulás alatt jóval a becsáron alól nagyban és kicsinyben is eladatnak.

Szezon multa cikkek beszerzési áron alul is eladatnak

a tömeggondnok

Nyári ujdonságok!

Különlegesség: **francia Delinekben.**

Mosó.árak:

Batist, zefir, kreton és mosó-délien cikkből rendkívüli nagy választék.

Angol zefir-, Batist- és selyem Blouz-szövetek

állandóan nagy választékban kaphatók

LÓWY F. áruházában

Piacz-utca 24.

Tanulók felvétetnek.

A kirakat sötét kékre van festve.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapest, festőgyáranak festékével.